

Universitetet i Bergen
Bergen Museum
Arkeologisk avdeling
Haakon Shetelig's plass 10

5007 BERGEN

UNIVERSITETET I BERGEN
Arkeologisk Institutt

Nr. 833/98 Dato: 16-7-98

ARB

Dykkar ref.:

Vår ref.:
651/BRI

Molde, 13.07.98

RAPPORT FRÅ ARKEOLOGISK UTGRAVING AV "STRØMMETOMTA", AURE GNR 14, BNR.
208, SYKKYLVEN KOMMUNE

Vi viser til avtale om arkeologisk utgraving av "Strømmetomta" på Aure. På grunn av streik i AF (slutten av mai/første del av juni) i omlag 2 og ei halv veke er rapporten litt forsinka. Dette er tatt opp med Asle Bruen Olsen og ny avtale var at rapporten skulle vere klar rundt midten av juli. Vedlagt følger rapporten og nokre få funn. Dei to små posane med brente beinfragment burde vore sendt over til analyse ved Zoologisk museum. Sjølv om det ikkje er tatt med utgifter til dette i budsjettet, så bør summen til dette ikkje vere så stor.

Det vil bli sendt inn to prøvar til C-14 datering. Vi vil be Laboratoriet for Radiologisk Datering om å sende rekning direkte til Bergen Museum. Bilag på utgifter til 1 vekeverk i felt vil bli ettersendt.

Med helsing

Bjørn Ringstad
fylkesarkeolog

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

Kulturavdelinga

RAPPORT FRÅ ARKEOLOGISK UTGRAVING

Gardsnamn	AURE	Gnr	14	Bnr	208
Kommune	Sykkylven				
Gjeld	UTGRAVING AV PARKERINGSAREAL VED "STRØMMEFABRIKKEN" - "STRØMMETOMTA"			Jnr	
Skreven av	Bjørn Ringstad	Feltdato	8, 11, 13.mai 15, 22.mai, 24,26. juni 1998	Rap.dato	30.06.98

Bakgrunn - undersøkelsesområdet

Bakgrunn for oppdraget og beskrivelse av undersøkelsesområdet samt innmåling er nærmere omtalt i registreringsrapporten for "Strømmetomta" av Bjørn Ringstad av 18.02.98.

Utgraving av området ble utført av fylkesarkeolog Bjørn Ringstad på vegne av Bergen Museum. Arbeidet i felt strakte seg over 7 dager, men deler av arbeidet ble kombinert med annen arkeologisk virksomhet i området. Det reelle arbeidet på utgravingsfeltet er derfor stipulert til 5 dagsverk. Det ble benyttet noe gravemaskinhjelp den ene av dagene. På grunn av streik i AF i nærmere 2 og ei halv uke, ble oppdraget noe forsinket og ikke avsluttet før i slutten av juni.

Metode - utført arbeid

Samtlige av de 30 strukturene som tidligere var registrert på "Strømmetomta" ble snittet og dokumentert. I utgangspunktet var det antatt at storparten av strukturene var stolpehull (se reg. rapport s. 4). Hovedmålsetningen med utgravingen var å prøve å få et system ut av strukturene, slik at det var mulig å danne seg et bilde av hva som har stått på "Strømmetomta". For å få til dette var det viktig å finne ut hvilke strukturer som er tilnærmet ensartet med hensyn til størrelse, dybde og fyllmasse. Strukturene er snittet i noe ulik retning, men det er lagt vekt på å fange opp eventuelle skråstillinger på stolper. De største strukturene som ikke var tolket som stolpehull, ble snittet på en slik måte at eventuelle stolpehull som kunne skjule seg "under" disse strukturene også skulle oppdages. Her var det ulike tolkninger av en stående bygning som tilsa hvor snittet burde legges.

et ble gjort forsøk på å ta ut kullprøve til eventuell C-14 datering/treartsbestemmelse fra vel halvparten av strukturene. Deler av kanten på utgravingsfeltet ble rettet opp, slik at feltet ble utvidet litt (vedlegg 1), og ble i best mulig samsvar med byggingssplanene (parkeringsarealet).

Snittlige snitt er tegnet i 1:20 (vedlegg 2-6). Plantegningen i 1:50 som ble laget under registreringen, er justert i samsvar med nye observasjoner (vedlegg 7). Snittretning er ført opp på utsnitt av en egen plantegning i 1:50 (vedlegg 8).

Etter at utgravingen var gjennomført ble området der det var konsentrasjon med strukturer dekket med veiduk. Dette er gjort i området med tiltakshaver, og selv om området er utgravet for frigiving. Utgravingsfeltet vil bli liggende under påfylt masse og brukes til parkeringsplass.

Området nord for det avtorvete arealet på Strømmetomta (ca 3 - 7 m fra ?) ble det kjørt vekk en del tidligere oppgravd masse mens utgravingen pågikk. Det ble gitt beskjed om at en måtte være forsiktig med dette arbeidet og ikke komme for dypt ned. Selv om dette ble påpekt, "klarte" noen å grave så dypt at undergrunnen ble skadet mens jeg var borte. Etterpå ble det påvist et stolpehull som kan ha vært ca 20-30 cm i tvn. på denne plassen, men området ble dekket til igjen før jeg fikk undersøkt det nærmere.

Utdatering av området - nye observasjoner

Utdatering og dokumentasjon av de ulike strukturene brakte klarhet i en del av den usikkerhet som hadde gjort seg gjeldene med tolking av strukturene under registreringsfasen. Selv om de aller fleste tolkningene som dengang var gjort med utgangspunkt i overflateobservasjoner viste seg å være riktige, så fikk vi nå viktige koreksjoner som er sentrale i den videre tolkingen av området. Det viste seg også at den store strukturen sentralt i funnområdet (str. 28 nå kalt 28a) skjulte tre strukturer tolket som stolpehull (str. 28b, 28c, 28d). I kanten av utgravingsfeltet ble det også oppdaget noen nye strukturer (str. 31-35).

Snittlige strukturer er skåret ned i **sandholdig aur (undergrunnen)**. Massen er relativt finkornet og det er lett å se strukturene på grunn av tydelige fargeforskjeller. Aursanden er hovedsaklig rødbrun og litt gulbrun, men kan et stykke ned i undergrunnen gå over til å bli mer gråkvit i fargen.

De strukturene som er tolket som stolpehull kan grupperes i 5 mer eller mindre markerte grupper etter størrelse og dybde.

- 1). tvn. på over 40 cm og ca 50-60 cm dype (str. 4, 5, 6, 9, 12, 13a, 28b)
- 2). tvn på 30-40 cm og ca 30-45 cm dype (str. 1, 2, 3, 7, 8, 11, 24, 28c, 28d)
- 3). tvn på ca 20 cm og 20-30 cm dype (str. 14, 23, 33)
- 4). tvn på ca 20 cm og 10-16 cm dype (str. 13b-c, 15a-b, 16, 20, 21)
- 5). tvn. på 15-20 cm og mindre enn 10 cm dype (str. 15c, 19, 22)

Størrelsen og tvn. gir antydninger om hvilken funksjon de ulike stolpehullene har hatt. Flere av de største representerer trolig bærende stolper. En del av de dype stolpehullene kan også vise til stolper i ytterveggen. De aller minste kan i noen tilfeller være litt usikre, men virker å være "gode" i planet. Dette kan være stolper satt opp som støtte, eller stolper til indre vegger/skiller. Det kan heller ikke utelukkes at noen av den har sammenheng med fundamentering av "benker" langs ytterveggene (str. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20).

Fyllmassen i de påviste stolpehullene består hovedsaklig av gråsvart eller svart sandholdig litt finkornet jord, men har en del innslag av mer rein sand (gjørne gulbrun i fargen). Særlig mot bunnen eller i kantene av strukturene er det innslag av sandholdig fyllmasse. I noen tilfeller ser det ut til at det mørke fyllskiftet som danner "kjernen" i stolpehullet kan representere størrelsen på selve stolpen.

Noen av strukturene er tolket som **kokegroper** (str. 27 og 34). Disse inneholder kull/kullholdig jord og er pakket med skjærbrent leire.

Noen av strukturene som inneholder svært lite kullholdig masse og lite stein er det vanskelig å gi en god forklaring (str. 25, 26, 28a, 35). Disse er gitt betegnelsen "**avfallsgrop**" men påført spørsmålstegn (?) for å vise den usikkerheten som det er heftet ved tolkingen.

Påviste strukturer - liste

Str.	Form	størrelse	dybde	fyllmasse	tolkning
1	rund	ca 32 x 30 cm	45 cm	gråsvart	stolpehull
2	rund	ca 40 x 40 cm	34 cm	gråsvart	stolpehull
3	rund/ oval	ca 40 x 35 cm	43 cm	gråsvart	stolpehull
4	rund	ca 45 x 45 cm	ca 50 cm	gråsvart litt kullholdig kjerne mer gråbrun rundt, innslag med gulbrun sand, 7-8 steiner på 8-10 cm	stolpehull
5	rund	ca 45 x 42 cm	52 cm	gråsvart masse med innhold av mye rødbrun sand (fra undergrunnen) 4-5 steiner på 8-10 cm	stolpehull
6	rund/ 4-kantet	ca 40 x 40 cm	56 cm	gråsort litt kullholdig masse, mer sandholdig gulbrun nederst, litt difus i kantene, 5-6 steiner på 7-8 cm	stolpehull
7	oval	ca 55 x 45 cm	38 cm	gråsvart svakt kullholdig masse og gulbrun sand, mulig sort kjerne i toppen ca 25x20, ca 20 cm nedover i profilen,	stolpehull
8	rund	ca 40 x 35 cm	40 cm	gråsvart svakt kullholdig	stolpehull
9	rund	ca 48 x 46 cm	60 cm	gråsvart svakt/litt kullholdig masse innslag av gul sand, litt uklart markert i bunnen (ca 60-62 cm dyp)	stolpehull
10	"pære"	ca 55 x 40 cm	6-7 cm	brunsvart litt sandspettet fyllmasse, litt stein	stolpehull
11	oval	ca 50 x 40 cm	47 cm	gråsort fyllmasse + noen sjatteringer pga. ard ?	stolpehull (??)
12	avlang	ca 1,35 x 75 cm	60 cm	mørk fyllmasse med noen sjatteringer (sand) med enkelte små steiner	stolpehull
13a	oval?	ca 60 x 40 cm	50 cm	gråsvart litt kullholdig masse med en del gulbrun sand i, litt difus snittkant i SV	stolpehull (2 faser ?)
13b-c	oval ?	50 x 25 cm	15 cm		
14	oval	ca 30 x 20 cm	ca 26 cm	grågulbrun/gråsort svakt kullholdig masse med innhold av sand, noen sorte "felt"	stolpehull
15	avlang/ "dobbel"	ca 75 x 30 cm	15 cm	brunt fyllskift	stolpehull (??)
16	oval	ca 25 x 20 cm	12 cm	(grå)sort svakt kullholdig masse	stolpehull ?
17	"4-kanter"	ca 75 x 60 cm	6-8 cm	gråbrun (sort)/brun, litt sandholdig fyllskift	"veggbenk" ?
18	avlang	ca 75x12/15 cm	14 cm	(lys) gråsvart, svakt kullholdig	"vegggrille" ?
19	rund	ca 15 x 15 cm	4 cm	gråsvart	stolpehull ?
20	rund	ca 20 x 18 cm	10 cm	gråsvart	stolpehull ?
21	rund	ca 18 x 17 cm	15 cm	gråsvart litt kullholdig kjerne, gråbrun fyllmasse utenfor	stolpehull
22	rund	ca 20 x 17 cm	8 cm	gråsvart svakt kullholdig masse	stolpehull ?
23	rund	ca 18 x 18 cm	24 cm	(grå)svart, svakt kullholdig (1 bit synlig) en skjørbrent stein ca 5x5cm i toppen	stolpehull
24	avlang/	ca 55 x 32 cm	40 cm?	gråsvart litt kullholdig masse 3-4 steiner på 7-8 cm, 2-3 på 2-3 cm	stolpehull
25	oval	ca 125 x 85 cm	11 cm	gråsvart og lysbrun masse, svakt kullholdig sandholdig masse, ulike sjatteringer, tilnærmet steinfri selv om ca 10 steiner	"avfallsgrop"

	"rund"	ca 90 x 85 cm	8 cm	på ca 3 cm, 1 på ca 8 cm gråsvart, svakt kullholdig 6-7 steiner ca 8 cm, 5-6 mindre på 2-3 cm	"avfallsgrop"
	"rund"	ca 115x100 cm	20 cm	svart sterkt kullholdig masse, tettpakket med skjørbrent stein (ikke "rent kull" synlig i profilen)	kokegrop
	oval	ca 3,5 x 2 m	20 cm	gråsvart fyllskift, noen få mindre steiner	"avfallsgrop"?
	rund	ca 45 cm	56 cm	(grå)svart	stolpehull
	rund	ca 28 cm	35 cm	gråsvart	stolpehull
	rund	ca 30 cm	30/35		stolpehull
	oval/	ca 60 x 40 cm	8 cm	brunsvart litt kullholdig med sandlinse litt ekstra fast/kompakt	moderne inngrep
	"rund"	ca 15 x 15cm	2-3 cm	kullkonsentrasjon, utflytende kun et tynt lag	rester av bål ? trødd ned i gammel tid ? del av kulturlag ?
	rund	ca 18 cm	?	lys gråsvart	stolpehull
	oval	48x38cm	45/50	gråsvart	stolpehull
	rund	30 cm	22/25	gråsvart	stolpehull
	rund/	115 cm ?	30 cm	svart kullholdig, skjørbrent stein	kokegrop
	oval				
	oval	130 cm ?	?	gråsvart	"avfallsgrop" ?

Påviste strukturer

I tillegg til de mer eller mindre markerte strukturene som er listet opp med eget nr. er det enkelte små mørke flekker med tvn. på ca 3-5 cm som trolig er merker etter moderne staurhull. De mest markerte er antydnet på plantegningen. De mest tydelige og sentrale ardsprene er også markert på plantegningen. Sjakta er forøvrig dokumentert med foto.

Str. 1

Form: Rund, ca 32 x 30 cm i tvn. Svakt buet, tilnærmet rett nedskjæring (heller litt innover mot N). Skåret ca 45 cm ned i rødbrun sand (undergrunnen). Litt utflytende konturer helt i bunnen.

Fyllmasse: (grå)svart svakt/litt kullholdig fin masse. 5-6 steiner 2-5 cm store.

Tolkning: stolpehull.

Str. 2

Form: Rund, ca 40 cm i tvn. Skåret ca 34 cm ned i rødbrun sand. Litt avrundet, ene siden har helling innover mot N.

Fyllmasse: gråsvart svakt/litt kullholdig. 5-6 steiner 5-6 cm.

Tolkning: stolpehull.

Str. 3

Form: rund/oval, ca 40 x 35 cm i tvn. Skåret ca 43 cm ned i undergrunnen. Litt helling mot S i øverste del.

Fyllmasse: gråsvart svakt/litt kullholdig masse med innslag av sand nedover mot bunnen. Helt i bunnen er massen mørkere slik som i toppen. 4-5 steiner 4-7 cm store.

Tolkning: stolpehull.

Str. 4

Form: rund, ca 45 cm i tvn. Skåret over 50 cm ned i undergrunnen (54 cm ?).

Fyllmasse: gråsvart litt kullholdig "kje" med mer gråbrun jord og gulbrun sand rundt. 7-8 steiner 8-10 cm store.

Merknad: ut fra plasing av steiner og nyansene i fyllskiftet både i snitt og under utgravingen kan det se ut til at selve stolpen har vært ca 20 cm i tvn.

Tolkning: stolpehull

Str. 5

Form: rund ca 45 x 42 cm i tvn. Strukturen framstår med to nedskjæringer med litt ulik dybde. Den dypest nedskårne delen er skåret ca 52 cm ned i undergrunnen, mens den andre delen er skåret ca 43 cm ned.

Fyllmasse: gråsvart og brun masse ned innhold av mye sand. Litt difus avgrensing i kantene. 4-5 steiner 8-10 cm store.

Merknad: Nedgravingen kan representere 2 faser (en med tvn. på 18 cm ?).

Tolkning: stolpehull, (2 faser ?, en med støttepunkt ?)

Str. 6

Form: avrundet, litt 4-kantet, ca 40 cm i tvn. Skåret ca 56 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart litt kullholdig masse øverst, mer gulbrun sandholdig ned mot bunnen. Litt difus avgrensing i kanten ned mot bunnen. 5-6 steiner 7-8 cm store.

Tolkning: stolpehull

Str. 7

Form: oval ca 55 x 45 cm i tvn. Skåret 38 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig med innslag av gulbrun sand i kanten og mot bunnen. Dette gjør at av grensingen til sanden i undergrunnen også er noe difus.

Merknad: "kjernen" i stolpehullet er mørk og kan representere selve stolpen. I toppen har dette feltet et tvn. på ca 25x20 cm.

Nedover i profilen er tvn. ca 20 cm.

Tolkning: stolpehull.

Str. 8

Form: rund, ca 40 x 35 cm i tvn. Skåret ca 37 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig. Relativt godt pakket med stein, dels skjærbrent. En stein ca 14x12 cm og 7 cm tjukk med plan side ("skoning").

Tolkning: stolpehull. Steinen kan dels være fra skoning av stolpen, men kan også være puttet i hullet senere for å bli kvitt stein fra skoninger eller kokegropen.

r. 9

Form: rund ca 48 x 46 cm i tvn. Skåret 62 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt/litt kullholdig masse med innslag av sand. I sør mer nesten "rein" gul sand. Litt difus mot bunnen, men markert mørkt skikt helt mot bunnen. 5 steiner 5-6 cm store, ca 10 stk. opp til 4 cm store.

Funn: et mulig kvartsittavslag.

olkning: stolpehull, takbærende.

r. 10

Form: Pæreformet, ca 55 x 35 cm i tvn. Skåret 6-7 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig. To steiner 18-20 x 12 cm store og 4-5 cm tykke.

erknad: strukturen må sees i sammenheng med str. 11.

olkning: "utrast" masse fra str. 11 ?, steinene kan være skoning fra stolpehull str. 11.

r. 11

Form: Flyter litt sammen med str. 10. "Oval" ca 50 x 40 cm. Skåret ca 47 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart litt kullholdig masse med innslag av gulbrun sand. Dette gjelder særlig "utvekstene". 3-4 steiner ca 10x8x6 cm store.

erknad: Selve kjernen med mørkere jord har i plan et tilnærmet rundt tvn. på ca 30 cm. Snittet viser en kerne med tvn på 20-25 cm. Dette kan være selve stolpen. Strukturen må sees i sammenheng med str. 10. Markert innslag med stein på ca 22 cm.

olkning: Del av "skoning" eller "søle" på bunnen for stolpe ?

olkning: Stolpehull.

r. 12

Form: Avlang med div. "utvekster", ca 185 x 85 cm i tvn. I en lende av ca 50 cm er strukturen skåret ca 60 cm ned i

undergrunnen (betegnet som 12a i funnlista og ved kullprøvetaking). Den øvrige delen er kun skåret 5-7 cm ned.

Fyllmasse: (grå)svart sterkt kullholdig masse med innslag av gulbrun sand. 7-8 steiner ca 7-8 cm store, + en del småstein 2-4 cm store.

erknad: den nergravde delen av strukturen minner svært om str. 9. Etter at det ble gjort funn i strukturen ble store deler av massen sålet. En del beinfragment ble funnet på denne måten.

Funn: råasbest, flintflis og brente beinfragment.

olkning: stolpehull, takbærende med spor etter utrast masse? /gulv ?/liten nedgraving ? ved stolpen.

r. 13a

Form: oval ca 60x40 cm med div "utvekster"/"avrundinger", en ca 50 x 25 cm som endrer karakter ved opprensning.

Fyllmasse: gråsvart litt kullholdig masse med innslag av en del gulbrun sand. Litt difus avgrensing i kanten i SV (snittet).

8 steiner 5-6 cm store.

erknad: Strukturen endret noe karakter i planet ved flere opprensninger (se 13 b-c). Hovedstrukturen framstår imidlertid som relativt klar. Den mørkeste delen av fyllmassen i denne kan vise til hvor selve stolpen har stått. Dersom dette er riktig kan denne stolpen ha vært ca 28-27 cm i tvn. (rundt felt i planet). Snittet viser tydelig skille mellom mørk jord og mer sandholdig masse.

Funn: 1 brent beinfragment.

olkning: stolpehull.

r. 13 b-c

Form: avlang (etter siste opprensning framstår strukturen som "dobbel sirkel"), ca 40 x 18-20 cm i tvn. Skåret 14-15 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt/litt kullholdig masse.

erknad: sees i sammenheng med str. 13a, en flekk med kulturjord 2-5 cm dyp ligg like ved.

olkning: to mindre stolpehull med tvn. på ca 18 cm ? (utrast masse /støttepunkt til 13 a ?)

r. 14

Form: oval ca 30 x 20 cm i tvn. Skåret ca 26-27 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: grågulbrun/gråsvart svakt kullholdig masse. Innslag med mørkere masse mot bunnen.

olkning: stolpehull.

r. 15a-c

Form: Avlang ("dobbel/tredobbel sirkel"), ca 75 x 30 cm i tvn. Skåret 14-16 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart og gulbrun svakt kullholdig sandjord

erknad: umulig å si hva som er eldst av strukturene.

olkning: små stolpehull, til veggkonstruksjon ? veggbenk ?

Str. 16

Form: oval ca 25 x 20 cm i tvn. Skåret 12 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: (grå)svart svakt kullholdig masse.

Tolkning: stolpehull ? til vegg/benk ?

Str. 17

Form: Tilnærmet 4-kantet med et markert "innhogg". Ca 75x60 cm i tvn. Skåret 6-8 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråbrun/gråsvart svakt kullholdig. En stein 5 cm stor.

Tolkning: neppe "bærende" stolpehull. Sammenheng med veggbenk (fundament) ? Støttepunkt ?

Str. 18

Form: avlang, ca 75 cm lang og 12-15 cm bred. Skåret 12-15 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart, svakt kullholdig med innslag av litt sand. Liten stein i profilen.

Merknad: Litt ujevn i bunnen (2 steder ?), men ingen klare forsenkninger som kan tolkes som småstolper i ei "veggrille" (dette var tolkningen etter registreringene).

Tolkning: støttepunkt/fundamentgrop("rille") ? til benk ?? "veggrille" ???

Str. 19

Form: rund ca 15 cm i tvn. Kun ca 3 cm dyp. Virker "god" i plan.

Fyllmasse: gråsvart.

Merknad: minner om str. 20 i plan.

Tolkning: mulig stolpehull ? støttepunkt ? inde vegg ? "naturlig" forsenkning ?

Str. 20

Form: rund ca 20x18 cm i tvn. Skåret ca 10 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart.

Merknad: minner om str. 19 i plan.

Tolkning: stolpehull

Str. 21

Form: rund ca 18 x 17 cm i tvn. Skåret ca 15 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart litt kullholdig "kjerne", mer gråbrun utenfor.

Merknad: selve stolpen kan være representert med den mørkeste delen av fyllskiftet, dvs stolpe med tvn. på 10-11 cm.

Tolkning: stolpehull (ikke takbærende).

Str. 22

Form: tilnærmet rund, ca 20 x 17 cm i tvn. Skåret 8-10 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig masse.

Tolkning: stolpehull, støttepunkt til vegg/mindre konstruksjon ?

Str. 23

Form: rund, ca 18 cm i tvn. Skåret ca 24 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: (grå) svart svakt kullholdig masse. En skjærbrent stein ca 5 cm i toppen.

Tolkning: stolpehull.

Str. 24

Form: avlang ("8-tallsform") ca 55 x 32 cm i tvn. Strukturen framstår med to nedskjæringer med litt ulik dybde. Den dypest nedskårne delen er skåret minst 38 cm ned i undergrunnen (er ikke gravd helt til bunnen), mens den andre delen er skåret 8-10 cm ned.

Fyllmasse: gråsvart litt kullholdig, 3-4 steiner 7-8 cm store, 2-3 steiner 2-3 cm store.

Merknad: Den største nedskjæringen representerer trolig et stolpehull/stolpe med tvn. på ca 25 cm. På dette stedet i toppen av strukturen (i planivå) var det et markert skikt med mer kullholdig masse med et tvn. på 7-8 cm (framgår ikke av snitt-tegningen).

Dette representerer neppe tvn. på stolpen.

Funn: beinfragment og keramikk.

Tolkning: stolpehull (med et støttepunkt ?/indre veggstolpe ved siden av ?)

Str. 25

Form: oval, ca 125 x 85 cm i tvn. Skåret 11-12 cm ned i rød brun sand (undergrunnen). Svakt buet nedskjæring.

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig, tilnærmet steinfri med innslag av brun sand. Ca 10 steiner 3 cm store, en 8 cm.

Funn: Asbestkeramikk.

Litt av massen ble sållet etter at det ble gjort funn av asbestkeramikk (ikke flere funn), det meste av massen i hele strukturen er undersøkt.

Tolkning: "avfallsgrop" ?, - ikke kokegrop eller stolpehull

r. 26

Form: Tilnærmet rund, ca 90 x 85 cm i tvm. Skåret ca 8 cm ned i rød/gulbrun sand (undergrunnen).

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig. 6-7 skjørbrrente steiner ca 8 cm store, 5-6 steiner 2-3 cm store.

olkning: "avfallsgrop" med litt stein i ?, er ikke stolpehull og neppe ei kokegrop som er tømt

r. 27

Form: tilnærmet rund ca 115 x 100 cm i tvm. Skåret ca 20 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: Svart kullholdig jord med steinpakning bestående av hovedsaklig 10-20 cm store skjørbrrente steiner.

erknad: gropa er relativt pakket med stein. Rent kull sees ikke i profilen, men sees i kanten i toppen av gropa.

olkning: Kokegrop

r. 28a

Form: oval ca 3,5 x 2 m i tvm. Skåret ca 10-20 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig masse med noen få steiner ca 8-15 cm store. Litt gråere fyllmasse i V-kant, mørkere i

entrum.

erknad: den store strukturen dekker 3 andre strukturer (28b,c,d) som er tolket som stolpehull. Struktur 28a ser ut til å være

egst da den ikke er gjennomskåret av de øvrige strukturene. Disse ble først oppdaget ved nærmere undersøkelse av struktur 28a.

olkning: "avfallsgrop" ?, (inneholder for lite stein og trekull til å være kokegrop).

r. 28b

Form: rund ca 45 cm i tvm. Skåret ca 56 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: (grå) svart litt kullholdig fyllmasse i toppen, mer innslag av gulbrun sand lenger nedover (også mindre kull her). 9-10

steiner 8-10 cm store. Litt uklar kurvatur i bunnen, men sikker dybde. Fyllmassen er helt pakket med stein (skjørbrrent) i toppen

id til ca 15-20 cm dybde (framgår ikke så godt av snitt-tegningen). Deretter bare jord.

erknad: Toppen av strukturen med svært mye stein minner om strukturene 8 og 28d (28 c er ikke så pakket med stein, men kan

vært det?). Er trolig eldre enn str. 28 a.

olkning: stolpehull (senere brukt som kokegrop uten trekull ? avfallsgrop for kokstein ?)

r. 28c

Form: trolig rund (ikke sett i plan) ca 28 cm i tvm. Skåret ca 35 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig masse med gulbrun sand mot bunnen. 2-3 steiner 8-10 cm store, 2 steiner 3-5 cm store

funnet over "stolpenivået").

erknad: Er trolig eldre enn str. 28a. Det er vanskelig å se skille i fyllmassen på strukturene. Massen virker enhetlig noe som

der på at masse fra 28a er seget ned i 28c etter at stolpen er forsvunnet. Selv om strukturen ikke inneholder så mye stein i dag så

å den sees i sammenheng med str. 8, 28b og 28d.

olkning: stolpehull.

r. 28d

Form: rund ca 30 cm i tvm. Skåret minst 30-35 cm ned i undergrunnen (er ikke gravd helt ned til bunnen).

Fyllmasse: Pakket med skjørbrrent stein. Trolig gråsvart svakt kullholdig masse (vanskelig å se).

erknad: Er trolig eldre enn str. 28a, men vanskelig å se ut fra snitt og plan. Toppen av strukturen med svært mye stein minner

om strukturene 8 og 28b (28 c er ikke så pakket med stein, men kan ha vært det?).

olkning: stolpehull (senere brukt som kokegrop uten trekull ? avfallsgrop for kokstein ?)

r. 29

Form: Oval/pæreformet, ca 60 x 40 cm i tvm. Skåret ca 8 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: brunsvart litt kullholdig masse med sandlinse. Fyllmassen virker fastere og mer kompakt enn i de øvrige strukturene.

egger like ved et område med omrotet masse (parkeringsmasse/husfundamentering ?)

unn: moderne kvit isopor, 3-4 cm ned i strukturen.

olkning: moderne inngrep

r. 30

Form: utflytende, kun skåret 2-3 cm ned i undergrunnen og ujevn i bunnen.

Fyllmasse: svart litt kullholdig masse.

olkning: trolig kull fra bålrester som i gammel tid er trødd ned i undergrunnen ?

r. 31

Form: rund ca 18 cm i tvm

Fyllmasse: lys gråsvart svakt ? kullholdig.

erknad: strukturen er ikke snittet da den blir liggende utenfor utbyggingsarealet.

olkning: stolpehull.

Str. 32

Form: oval, ca 48 x 38 cm i tvm. Ut fra stikk med jordbor ser det ut til at strukturen er skåret 45-50 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt ? kullholdig fyllmasse med innslag av gulbrun sand.

Merknad: strukturen er ikke snittet siden den vil bli liggende utenfor utbyggingsarealet.

Tolkning: stolpehull.

Str. 33

Form: rund, ca 30 cm i tvm, skåret ca 22-25 cm ned i undergrunnen.

Fyllmasse: gråsvart svakt ? kullholdig masse.

Merknad: I profilkanten på det avtorvete feltet var strukturen bevart (før senere utvidelse). Snittet viser tydelig at strukturen er forseglet av et ca 6 cm tykt kulturlaget (svart svakt/litt kullholdig) som ligger på bunnen av åkerjorda, dvs. strukturen må være eldre enn dannelsen av dette kulturlaget (dannet som resultat av eldre forhistorisk pløying ?). Toppen av strukturen er stipulert til å ligge ca 30 cm under markoverflaten. Se to snitt-tegninger.

Tolkning: stolpehull.

Str. 34

Form: rund eller oval (kun ca 1/2-part avdekket), minimum 115 cm i tvm. Skåret ca 30 cm ned i undergrunnen (ikke tegnet i profil)

Fyllmasse: Svart kullholdig jord med mye skjærbrent stein.

Tolkning: "klassisk" kokegrop.

Str. 35

Form: oval, minimum 130 cm i tvm. Er ikke snittet da den blir liggende utenfor utbyggingsarealet.

Fyllmasse: gråsvart svakt kullholdig masse.

Tolkning: "avfallsgrop" ?

Tolkning av stolpehullene

ter registreringen i 1997 satt en igjen med den konklusjonen at det foreløpig ikke var mulig å danne noe sikkert fast mønster ut de antatte stolpehulla. Det var likevel klart at det måtte ha stått ett hus på stedet, og det ble antydning at dette var orientert VNV - SØ. En tenkt forlengelse av en rekke med tre stolper (str. 1-3) med denne orienteringen forsvant nemlig inn under "strømmefabrikken". Det var dermed mulig at det var enden på et hus (i ca 6-7 m lengde) som lå delvis bevarth i sjakta. Det kunne så se ut som dette huset hadde hatt avrundet gavlene. Bredden på huset ble anslått til ca 5-6 meter.

ter som utgravingen skred fram og stadig flere strukturer ble snittet, måtte en endre oppfatning av den tidligere tolkningen. Flere muligheter ble vurdert, men konklusjonen etter at feltet er ferdig undersøkt er som følgende:

- 1.) Kun den søre delen av huset er avtortet. Dette huset har vært orientert SV-NØ og har hatt tre par med takbærende stolper (str. 4 eller str. 5 og str. 28b, 12, 9, 32 og 33) stolper i ytterveggen og med avrundet gavlvegg (str. 7, 13, 6, 1, 2, 3, 28c, 28d og 8). Huset har vært ca 7,5 m bredt. Lengden er usikker, men er minimum er 10 m.
- 2.) Den andre tolkningen tilsier at det meste eller hele plannivået i huset er avdekket. Huset har vært tilnærmet kvadratisk eller med avrundete hjørner og har et tvermål på ca 7,5 meter. Den bærende element i takkonstruksjonen er 4-5 stokker satt opp i en trapesformet firkant sentralt i huset (str. 4, 5, 28b, 12,9). Langs tre av veggene har det vært 3 stolper plassert på en svakt buet rekke (1, 2, og 3, - 6, 7 og 13, - 28c,28d og 8). På den siste veggen har det vært 2 eller 3 stolper (str. 32 og 33, samt en eventuelt skjult i "avfallsgropa" str. 35). Det er også mulig at døråpningen har vært på denne siden.

et første alternativet samsvarer best med det som er vanlig oppfatning av planløsningen i et forhistorisk hus (vanlig 3-skipet hus). Dersom dette er en riktig tolkning bør huset også være av en viss lengde. Bredden på huset (ca 7,5m) tilsier dette. tidligere undersøkelser av delvis tilstøtende areal/felt på "Blinkentomta" gir likevel ingen holdepunkter for at dette er riktig.

et andre alternativet tilsier en planløsning på en type hus som ikke er kjent på Auremarka tidligere. Jeg kjenner heller ikke til paralleller fra andre steder, men ser ikke bort fra at de kan finnes. Så lenge det ikke finnes gode paralleller er det lett å avskrive en løsning som riktig. Rent "intuitivt" finner jeg foreløpig likevel alternativ 2 som det mest sansynlige løsningen.

Datering

skår av asbestkeramikk, råasbest og ei flintflis gir en viss antydning om tidfesting av aktiviteten i området. Disse funnene kan le på en datering til bronsealder eller førromersk jernalder. Noen sikker datering av stolpehullene og huset gir disse funnene evet ikke (asbestkeramikk i "avfallsgrop" str. 25, råasbest og flint i str. 12, et mulig kvartsittavslag i str. 9).

ofilen over stolpehullet str. 33 viser at kulturlaget på bunnen av åkerlaget nærmest forseglar stolpehullet. Dette tilsier at stolpehullet er eldre enn dannelsen av kulturlaget. Det antas også at dette stolpehullet er samtidig med de stolpehullene som kan tes i system sammen med det, og som danner det påviste "huset". Denne observasjonen tilsier at "huset" er av en betydelig alder styrker antagelsen om at huset kan være fra bronsealder eller førromersk jernalder og dermed er samtidig med bestkeramikken.

to kokegropene som ble funnet i utgravingsfeltet er av en type og karakter som er vanlig både på Auremarka og andre steder i øre og Romsdal. Vanligvis blir de datert til romertid-folkevandringstid. En "findatering" av kokegropene ut fra type kan virke e dristig, og må derfor taes med alle mulige forbehold. Det er likevel sansynlig (ut fra plansituasjonen) at kokegropene som er nnet ikke er samtidig med "huset". Dette tilsier flere bruksfaser i området.

tering av kullprøver fra flere av stolpehullene bør gir en god antydning om alderen på "huset".

onklusjon

e påviste strukturer på "Strømmetomta" som er tolket som stolpehull stammer etter alt å dømme fra et hus med takbærende olper. Det ser ut til å være to mulige tolkninger. I det ene tilfellet er kun den søre delen av huset avtortet. Dette huset har vært entert SV-NØ og har hatt minst tre par med takbærende stolper, stolper i ytterveggen og avrundet gavlvegg. Huset har vært ca 5 m bredt. Lengden er usikker, men er minimum 10 m.

en andre tolkningen tilsier at det meste, eller hele plannivået i huset er avdekket. Huset har vært tilnærmet kvadratisk eller med rundete hjørner og har et tvermål på ca 7,5 meter. Den bærende element i takkonstruksjonen er 4 -5 stokker satt opp i en esformet firkant sentralt i huset. Langs tre av veggene har det vært 3 stolper plassert på en svakt buet rekke. På den siste ggen har det vært 2 eller 3 stolper.

Vedlegg:

1. Kart 1:1000 med utgravingsfelet avmerket.
- 2-6. Snitt 1:20 av de enkelte strukturene.
7. Plan 1:50 over utgravingsområdet.
8. Utsnitt av plan i 1:50 med strukturnummer og snittretning inntegnet.
9. Funnliste og liste over beifunn.
10. Kullprøver, liste.
11. Fotoliste med kopi av skjema

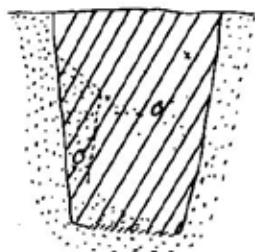

"Strømmetomta"

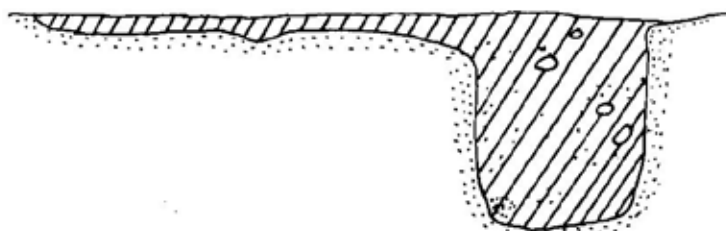
Aure gnr. 14, bnr. 208

Strukturer
snitt 1:20

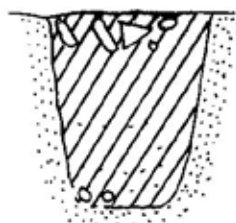
str. 9

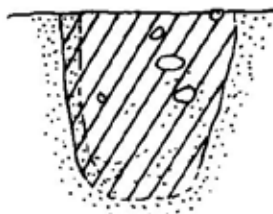
str. 12

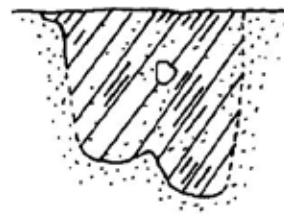
str. 28 b

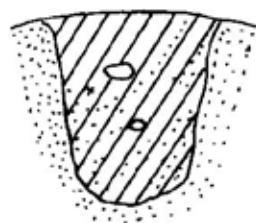
str. 4

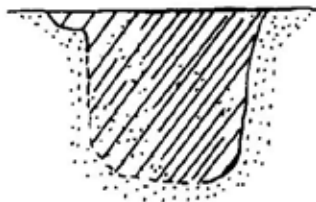
str. 5

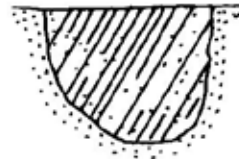
str. 6

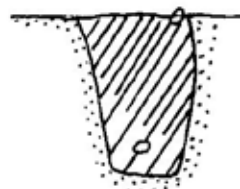
str. 13 a

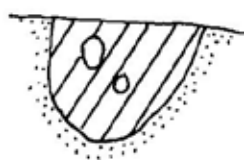
str. 7

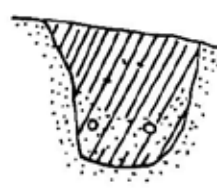
str. 1

str. 2

str. 3

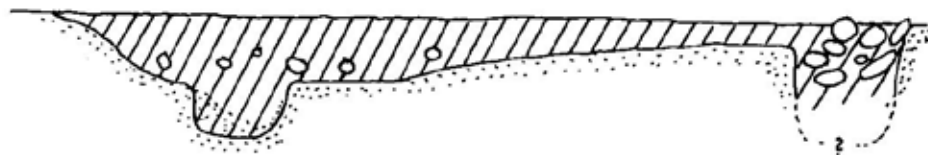
"Strømmetomta"
Aure gnr. 14, bnr. 208

Strukturer
snitt 1:20

str. 28 a

str. 28 c

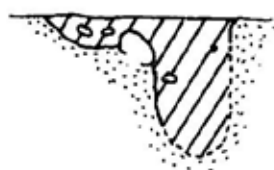
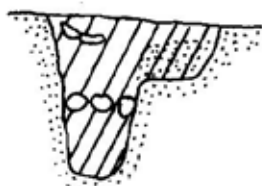
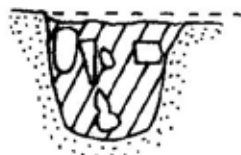
str. 28 d

str. 8

str. 11

str. 24

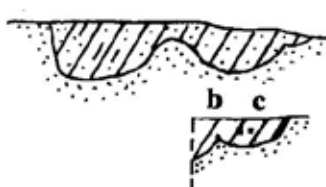
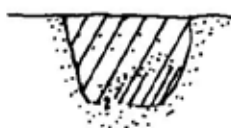
str. 14

str. 23

str. 15

a

b

str. 21

str. 16

str. 22

str. 20

str. 19

str. 13 b-c

str. 33

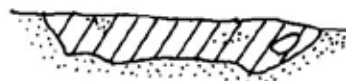

“Strømmetomta”

Aure gnr. 14, bnr. 208

Strukturer
snitt 1:20

str. 18

str. 26

str. 25

str. 10

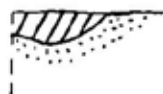

REOLUS KVAARDING

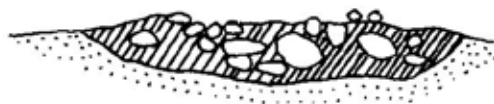
str. 17

str. 17 hjelpeprofil

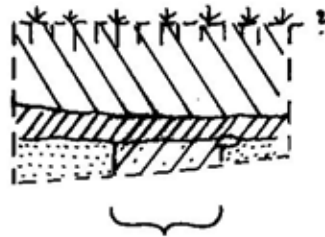

str. 27

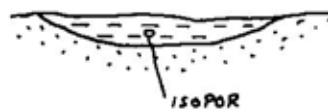
"Strømmetomta"
Aure gar. 14, bnr. 208

Strukturer
snitt 1:20

profilkant med str. 33

str. 29

grastorv

brun åkerjord tilnærmet steinfri, pløyselag

gråsvart - svart fyllskikt, svakt/litt kullholdig finkornet masse

mørkere svart fyllskikt, kulholdig - litt kulholdig finkornet masse

gråsvart - svart fyllskikt med innsalag av sand (gjerne gulbrun)

rødbrun- gulbrun sand, aur/undergrunn

stein

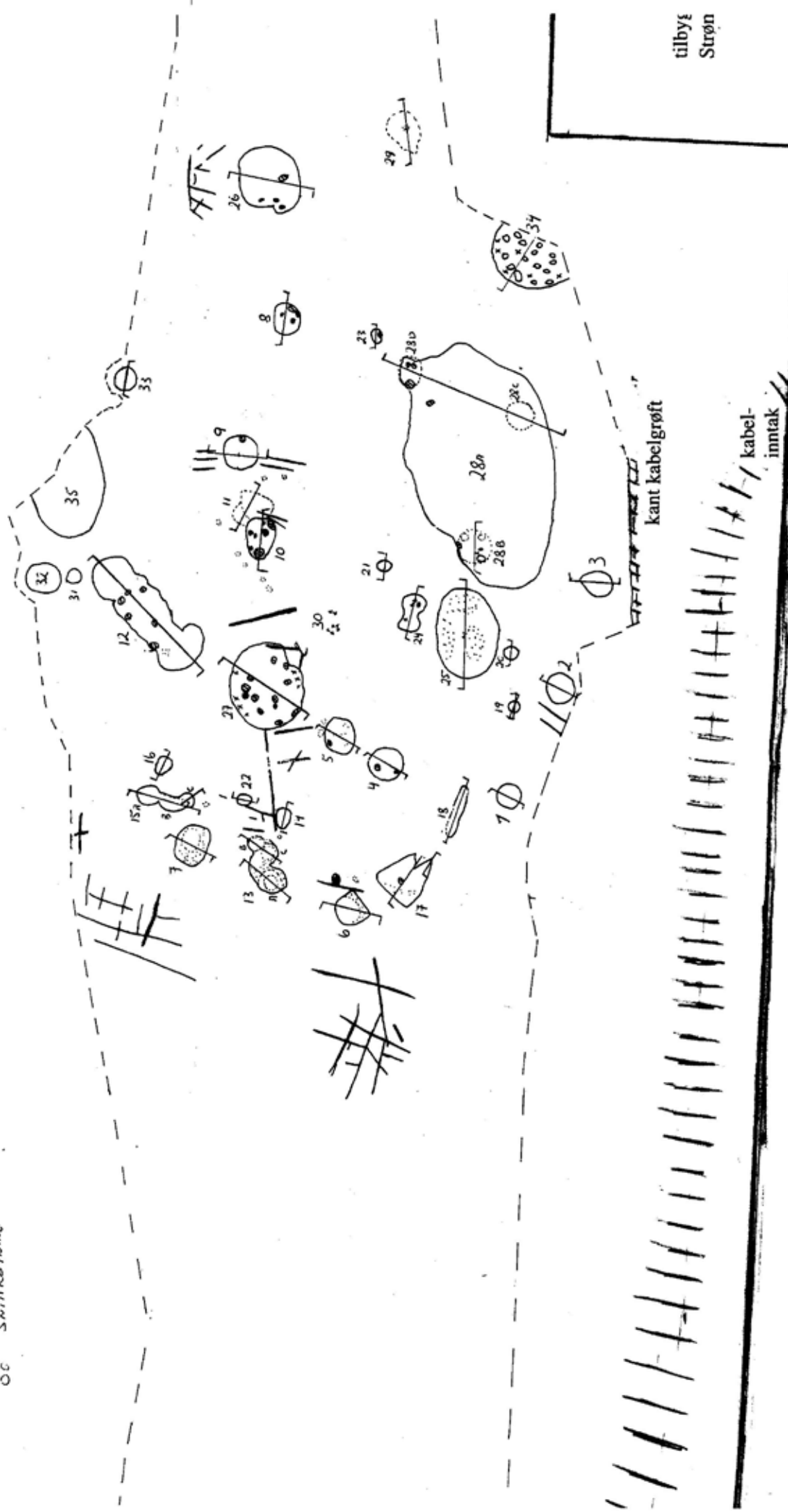
trekullbiter

moderne inngrep

**Aure gnr. 14, bnr. 208
Sykkylven kommune**

Plantegning 1:50
Bjørn Ringstad 07.07.98
STRUKTUREN HED NR.
OG SWITZERLAND

Vedlegg 9:

Funnliste

Str. 9	kvartsittstykke, mulig avslag	ca 1,7 x 1,5 cm	funnet 5-10 cm nedi strukturen
Str. 12a	flintavslag	ca 1,0 x 0,6 cm	ca 15 -20 cm nedi strukturen
Str. 12a	asbestflis (råasbest)	ca 3,2 x 0,9 cm	funnet ca 30-45 cm nedi strukturen
Str. 25	asbestkeramikk, 1 skår i 3 deler	vært ca 3,3 x 2 cm 5-8 mm tykt	gråbrun ujevn overflate, sort kjerne tydelige asbestfibre

Brente beinfragment, funnliste

Str. 12a	ca 20 frag.	2-18 mm	funnet ca 15-20 cm nedi strukturen, noe fra sållet masse
Str. 13b	1 frag.	7 mm	funnet godt nedi strukturen
Str. 28b	2 frag.	5-9 mm	funnet minst 10-20 cm nedi strukturen

Vedlegg 10:

Kullprøver, liste

Str. 1	V-1/2 del, rensset opp og tatt ut fra masse fra ca 1 cm dybde og nedover	8/5.98
Str. 2 kp.1	renset opp og tatt 3-4 cm nedi fra ca 10 x 5 cm stort felt	3/4.98
Str. 2 kp.2	Ø-1/2 del, rensset opp og tatt ut fra masse fra 1 cm dybde og nedover	
Str. 3	Ø-1/2 del, rensset opp og tatt ut fra masse fra 1 cm dybde og nedover	
Str. 8 kp.1	N-1/2 del, rensset opp og tatt ut fra masse fra ca 1 cm dybde og nedover	
Str. 9	V-1/2 del, rensset opp og tatt ut fra masse fra ca 1 cm dybde og nedover	
Str. 11	renset opp og tatt ut fra masse fra ca 1 cm dybde og nedover	
Str. 12a kp.1	renset opp og tatt ut på ca 8x7 cm stort felt og inntil 4 cm nedi (god)	
Str. 12a kp.2	Liten kullkonsebrasjon 7-10 cm nedi strukturen, midt i utgravd 1/2 del	
Str. 15a	tatt ut fra masse tatt ut fra ca 1 cm dybde og nedover	
Str. 15c	tatt ut fra masse tatt ut fra ca 1 cm dybde og nedover	
Str. 20	N-1/2 del, rensset opp og tatt ut fra masse fra ca 1 cm dybde og nedover	
Str. 23	kullbiter fra masse tatt ut fra 1 cm dybde og nedover	
Str. 25	N-1/2 del, rensset opp og tatt ut fra masse fra 1 cm dybde og nedover	8/5.98
Str. 26	V-1/2 del, rensset opp og tatt ut fra masse fra 2 cm dybde og nedover	
Str. 28a	tatt ut fra masse fra ca 1 cm dybde og nedover ("ved profildeling")	
Str. 28b	renset opp og tatt ut fra ca 12 x 10 cm stort felt og inntil 8 cm nedi	
"Str. 33"	tatt ut fra profilen fra kulturlaget som forseglar str. 33, ca 2 cm over toppen av strukturen	
Str. 34	tatt ut fra profilen i bunnen av gropa, ca 30 cm ned.	

Vedlegg 11:**Fotoliste****“Strømmetomta”, Aure**Film nr. 38/98

Bilde nr.:			
5,7-8	Struktur 1, snittet	Ø (opp)	08.05.98
9	Struktur 2, snittet	V (opp)	-
10	Struktur 3, snittet	V (opp)	-
11	Struktur 20, snittet	S	-
12	Struktur 25, snittet	S	-
13	Struktur 25, snitt detalj, keramikkfunn	S	-
14-15	Struktur 18	S	-
16-17	Struktur 18 snittet	S	-
18	Struktur 29	S	11.05.98
19-20	Struktur 26	S	-
21	Struktur 26, snittet	V	-
22	Struktur 8	S	-
23	Struktur 8, snittet	S	-
24	Struktur 23	S	-
26-27	Struktur 23, snittet	S	-
28	Struktur 9	V	-
29-32	Struktur 9, snittet	V	-
33	Struktur 24	S (SSV)	13.05.98
34	Struktur 21	S	-
35	Struktur 21 og 24	S	-
36	Struktur 24, snittet	N(NNØ)	-

Film nr. 39/98

Bilde nr.:			
5-6	Struktur 24, snittet	N (NNØ)	13.05.98
7-8	Struktur 21, snittet	S	-
9	Struktur 4 og 5	SØ	-
10	Struktur 5	SØ	-
11	Struktur 4	SØ	-
12	Struktur 4 og 5 snittet	SØ	-
13-14	Struktur 4 snittet	SØ	-
15-16	Struktur 5 snittet	SØ	-
17	Struktur 17	NØ	-
18-19	Struktur 17 snittet	NØ	-
20-21	Struktur 6	Ø	-
22-24	Struktur 6 snittet	Ø	-
25-26	Struktur 13 og 14	ØSØ	-
27-29	Struktur 13a, snittet	ØSØ	-

Film nr. 40/98

Bilde nr.:			
26	Deler av utgravingsfeltet	Ø	15.05.98
27	Struktur 27	S	15.05.98
28	Struktur 27	V	-
29-30	Struktur 27, snittet	SØ	-
31	Struktur 7	ØSØ	-
32-33	Per Arne Grepstad, finneren av Aurefunna		-
34-35	Struktur 7, snittet	ØSØ	-

Film nr. 41/98

Bilde nr.:

5	Struktur 14 og 22	SØ	22.05.98
6	Struktur 14, snittet	NØ (NNØ)	-
7	Struktur 22, snittet	VSV	-
8	Struktur 14 og 22	NNØ (NØ) ?	-
16	Struktur 15 og 16	SØ	-
17	Struktur 15a og b, snittet	SØ (SSØ)	-
18	Struktur 15b og c	ØNØ	-
19	Struktur 15 a og b	ØSØ	-
20	Struktur 16, snittet	SV	-
21-22	Struktur 28	N	-
23-24	Struktur 28	Ø	-
25	Struktur 28	S	-
26	Struktur 28	V	-
27-28	Struktur 28d (renset fram, snittet litt)	VNV	-
29	Struktur 28c delvis snittet	VNV	-
30,32	Struktur 28 med 28c-d delvis snittet	NNØ	-
31	-----//-----	SSV	-
33-36	Struktur 28 med 28c-d, snitt, mosaikk	VNV	-
36a	Struktur 28 med 28c-d, snittet	VNV	-

Film nr. 42/98

Bilde nr.:

5-7	Struktur 28b	N
8-10	Struktur 28b, snittet	N
27-28	"huset" med stolper avmerket, oversikt	N
29	-----//-----	VNV
30-31	-----//-----	NV
32	-----//----- (kun vegg- og takstolper)	VNV
33	-----//-----	NV
34	-----//-----	N
35-36	-----//-----	NNØ